

๔

udem เป็นพ่อค้าสัตว์แปลงฯ ที่รักความรู้สึกับผิดชอบต่อสัมคม พอจะพยายามลักษณะน่าด้วย tuatara ซึ่งราคาแพงอย่างยิ่งและประหลาดอย่างมหัศจรรย์จากนิวซีแลนด์มาขาย เศรษฐีไทยที่ประหลาดพอกันที่ชอบเลี้ยงสัตว์ประเภทนี้

tuatara ประหลาดก็ เพราะมีฉลากว่าเป็นฟอสซิลชีวิต (living fossil) หน้าตาเหมือนตัวอีกัวนา (Iguana ไม่ใช้อีกัวนา) ตัวยาวประมาณ 40 เซนติเมตร มีผิวเขียวขี้ม้า หลังมีลักษณะ

นิวซีแลนด์ซึ่งเป็นเก้าแยกจากแหน่งเดินใหม่เมื่อกว่า 80 ล้านปีมาแล้ว เป็นเดินแคนอยู่อาศัยของสัตว์ประหลาด (เพราะมีแหงเดียวในโลก) เช่น ตัวกีวี (kiwi) สัตว์มีขนยาวฟู มีหนวดคล้ายแมว ตัว kakapo ซึ่งเป็นนกหน้าตาคล้ายนกฮูกแต่เป็นพันธุ์นกแก้วที่บินไม่ได้ ตัว giant weta คล้ายจิงหรีด มีขนาดใหญ่เท่ามือมนุษย์ และยกขาหลังขึ้นภูเขา ฯลฯ และที่สุดยอดคือตัว tuatara

Tuatara เป็นชื่อที่ Maoris ชาวพื้นเมืองแคนนันตั้งให้ซึ่งหมายถึง “มีรอยแผลบนหลัง” มันไม่ใช่ lizard (สัตว์เลื้อยคลานประพาจิจจากตีกแก) และไม่เหมือนสัตว์เลื้อยคลาน (reptile) ใดๆ ในโลกปัจจุบัน

tuatara ไม่เหมือนสัตว์ที่มีกระดูกสันหลังใดๆ ที่มีรีวิตอยู่ในปัจจุบัน ในขณะที่สัตว์อื่นๆ มีโครงสร้างกระดูกที่เปลี่ยนแปลงไปข้ามเวลา เป็นร้อยล้านปี แต่ tuatara มีโครงสร้างกระดูกและกะโหลกที่เหมือนกับฟอสซิลของ tuatara เมื่อหลายร้อยล้านปีก่อนอย่างน่าอัศจรรย์ ยิ่งไปกว่านั้นหล่ายล่วงของวัยรุ่นแม้จะเปลี่ยนแปลงไปบ้างแต่ก็แตกต่างไปจากเดิมมากนัก ซึ่งต่างไปจากสัตว์ส่วนใหญ่

มันมี 3 ตา โดยตาที่ 3 อยู่ตรงข้างบนของกะโหลก ซึ่งสัตว์เลื้อยคลานน้อยชนิดมากที่มีตาที่ 3 เช่นนี้ (หนังสือชื่อ Third eye ของผมหากตีพิมพ์คราวหน้าจะเอาไว้ tuatara ขึ้นบนปกเลย) นักวิทยาศาสตร์เชื่อว่าอาจเป็นตาแรกของมันเมื่อหล่ายร้อยล้านปีก่อน เมื่อพิจารณาพันธุ์ของมันก็คล้ายพันธุ์ของไดโนเสาร์คือ พันธุ์ออกจากกระดูกการโดยไม่มีช่องหรือกระดูกอ่อนรองรับเหมือนสัตว์เลี้ยงลูกด้วยน้ำนมหรือสัตว์เลื้อยคลานหลายชนิด

ที่นักวิทยาศาสตร์ตื่นเต้นก็คือบางส่วน DNA ของมันเมื่อการสับเปลี่ยนแปลงในอัตราที่รวดเร็วมาก แต่ก็ไม่มีผลกระทบต่อ DNA ส่วนสำคัญที่กำกับความเป็น tuatara ของมันอย่างน่าประหลาดใจ เม็ดเดียวแต่ละเดือนไชร์ของมันทำงานที่อุณหภูมิต่ำ จนสามารถอยู่อาศัยในบริเวณที่หนาวมากๆ ได้อย่างสบายกลางคืนก็ออกหา กินไปกินสัตว์อื่นๆ โดยเฉพาะตัว wetas (เมลงคล้ายจิงหรีด)

อายุของมันและความยืนยาวของการสืบพันธุ์เป็นสิ่งที่นักวิชาชាជาร์หันมาสนใจมากของ tuatara มีอายุยืนกว่าเต่าขนาดใหญ่ โดยทั่วไปมันมีชีวิตอยู่ถึง 100 ปี ถ้าหากไม่ถูกทำลาย หมู่ป่าหรือสัตว์อื่นบริโภคเสียก่อน และอาจมีชีวิตอยู่ถึง 150 หรือ 200 ปีหรือกว่าันก์เป็นได้ถ้ามีการดูแลมากกว่านี้

อาหารสมบูรณ์

Tuatara ฟอสซิลชีวิต

กว่าที่มันจะอยู่ในนัยเจริญพันธุ์ได้ก็ต้องมีอายุ 15-20 ปี ตัวเมียจะอยู่ในนัย 80 ปี ก็ยังผลิตไข่และออกสู่ภายนอก สำหรับตัวเมียนั้น กว่าจะจะต้องได้ต้องใช้เวลา 2 ถึง 3 ปี ใช้เวลาอีก 7-8 เดือน หลังจากผสมพันธุ์แล้วจึงจะวางไข่ และพักไข่ในเดือนอีก 1 ปี กว่าจะจะออกเป็นตัวเล็กเท่าหัวนิ้วมือรวมเวลาแล้วประมาณ 5 ปี

สำหรับกระบวนการออกกระดูกทั้งหมด สำหรับ lizards ในทวีปอเมริกาเหนือนั้น โดยเฉลี่ยวันละเวลาประมาณ 4-6 อาทิตย์เท่านั้น

Tuatara ในนิวซีแลนด์ เป็นสัตว์ชีวิตเดียวของสัตว์เลื้อยคลานที่ครึ่งหนึ่งมีจำนวนอยู่มากมากและอยู่รอดมาได้ อีก 3 กลุ่มสัตว์เลื้อยคลานที่มีสมาชิกอยู่มากมากในปัจจุบันได้แก่ กลุ่มจะเรียกว่า กลุ่มนกและ lizards และกลุ่มเต่า ปัจจุบันมี tuatara เหลืออยู่ประมาณ 50,000 ตัวเท่านั้น ส่วนใหญ่อยู่บน Stephens Island ซึ่งเป็นเกาะเล็กๆ ใกล้กับนิวซีแลนด์

รัฐบาลนิวซีแลนด์คุ้มครองสัตว์แปลงของเขามากยิ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง tuatara ซึ่งถือว่าเป็นสัตว์สำคัญของชาติในเกรียง 5 เซ็นต์ของนิวซีแลนด์ซึ่งถูกถอนออกไปจากการใช้มือปี 2006 มีรูปของ tuatara ปรากฏอยู่

Maoris ซึ่งมีอักษรอนกินคน นับถือ tuatara ถือว่าเป็นตัวแทนของเทพเจ้า (ห้ามผูกหูงู maoris กิน tuatara เด็ดขาด) แต่ก็มีมูลภาพของ lizards และ tuatara ไว้ใกล้ๆ ว่าจะมีชีวิตอยู่ถึง 150 หรือ 200 ปีหรือกว่าันก์เป็นได้ถ้ามีการดูแลมากกว่านี้

อุณหภูมิต่ำ กิจลุ่นย์องค์ชาชีวากเป็นสัตว์เลื้อยคลานอื่นๆ ไม่อาจชีวิตต่อได้ก็เป็นเรื่องน่าสนใจ เพราะอาจนำไปใช้ในการทำให้สัตว์หรือสิ่งชีวิตคงทนต่อความหนาวได้เป็นพิเศษ ผู้เชี่ยวชาญเรื่องการสู้รบอาจสนใจก็เป็นได้

สิงสุดท้ายที่มีนุชย์สนใจอย่างมากก็คือสาเหตุที่ทำให้มันมีอายุยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่งความยืนยาวของวัยเจริญพันธุ์ และลองไปถึงเรื่องที่ชื้อตสุดของชัยก็คือเป็นสภาพไปสู่ยาเป็นได้

ถ้า tuatara ไม่ใช่สัตว์หายาก มันคงถูกกินโดยคนเอเชียเพื่อวัตถุประสงค์นี้ จนกลายเป็นสัตว์หายากไปเลียนแบบแล้ว (ชาตกรรมของมันคือเป็นสัตว์หายากตลอดกาล) อย่างไรก็ดี ถ้าคนเหล่านี้รู้ความจริงมากขึ้นก็อาจทำทวนก็ได้ tuatara ไม่มีอัยยะเพศที่ยืนนานมา มันผสมพันธุ์โดยตัวเมียยกหางและเอกสารที่น้ำเชื้อไหลออกมายังรากฟันที่อยู่ในกระเพาะท้อง วิธีการสืบพันธุ์ของมันนั้นใกล้เคียงกับนกหรือไก่มากก่อกร่าวคือใช้เวลาไม่ถึงหนึ่งวินาที

การถูกตัดขาดจากโลภภัยอนาคตเป็นภัยและอยู่ใกล้ลอกออกไปในมหาสมุทรแปซิฟิก ให้ทำให้สัตว์เหล่านี้คงความเป็นพิเศษไว้เป็นร้อยๆ ล้านปีด้วยกระดูกที่อ่อนจนพีชพันธุ์ถูกลายไป เพราะมีลิ่งแಡล้อมแปลงออกไป และสัตว์บางอย่างสามารถดำรงลักษณะโบราณของมันไว้ได้อย่างเหนี่ยวนะ ไม่เปลี่ยนแปลงแม้แต่น้อย

ต่อไปอย่างด่วนคือประเทศต่ำล้านปีวันเป็นไดโนเสาร์เลียครับ เรียกว่าเป็น tuatara หรือ living fossil จะเหมาะสมกว่ามาก ●

เครื่องเคียงอาหารสมอง

ภาษาไทยที่ใช้กันอย่าง “ญาติ” แต่อาจนำไปสู่การเข้าใจผิด

(1) “พบกันสองต่อสอง” จริงๆ แล้วคือพบกันหนึ่งต่อหนึ่ง (2) “เพิ่งขึ้นสองเท่าตัว” มาจาก double ในภาษาอังกฤษ จริงแล้วคือเพิ่งขึ้นหนึ่งเท่าตัวคือจาก 10 เพิ่มเป็น 20 (ไม่ใช่ 30)

(3) “วันเดือนดี ขโมยขึ้นบ้าน” จริงๆ แล้วจะเป็น “วันร้ายคืนร้าย” มากกว่า

(4) คนไทยชอบเรียกคนอีสานว่าลาว (คนอีสานก็มันเรียกตัวเองว่าลาว เมื่อสมัยโบราณเรามีเมืองหลายอาณาจักร ซึ่งรวมไปทั้งเมืองในอีสานและเหนือ คนไทยเมื่อ 50-60 ปีก่อนก็เรียกคนเหนือรวมไปว่าลาวด้วย) ซึ่งเรียกโดยไม่ได้เนื่องจากว่าจะเกี่ยวพันกับคนลาวเพื่อนบ้านเลยแม้แต่น้อย อย่างไรก็ดี เพื่อนบ้านเราเข้าใจผิดนึกว่าหมายถึงชาติway เรื่องนี้เป็นเรื่องที่อ่อนไหว พึงระวังให้มาก ดังที่ตลาดเล่นเรื่องการเป่ารำเมล์ร้องว่า “จับราชาก” จนคนอีสานตกใจว่าจะมาจับตัวเอง เรื่องนี้ไม่ตกลงสำหรับเพื่อนบ้านเรา

(5) “ราดหน้าหมูใส่น้ำอ้อย” หมายถึงใส่น้ำอ้อยมากๆ ไม่มีอะไรเกี่ยวกับน้ำอ้อยเลย กับเนื้อวัวเลย ภาษาไทยเราใช้คำว่าเนื้อในความหมายที่ไม่ใช่น้ำอ้วนกันบ่อยๆ เช่น ถูกน้ำเนื้อต้องตัว/เนื้อไก่

นำจิมอาหารสมอง : ภายใต้ความต้องการที่น้ำอ้อยจะทำให้ตัวน้ำอ้วน เนื้อจิมอาหารสมอง

(คำคมจากมาลากวัด)